

Gandha-Vamsa.

EDITED BY
PROFESSOR MINAYEFF
OF ST. PETERSBURG.

THE small but very interesting text called "Book History," was found in Burma. In the present edition I have used two MSS.:

1. **U.** A manuscript written in the Burmese character, and containing besides the Pāli text a translation into Burmese. It belongs to the author of the translation—the monk U-khyen or Muninda, at Schwedowg near Prome. It consists of twenty-seven leaves (ka—ji): ten lines to the leaf. The Pāli text ends on leaf *khaḥ*.

On leaf *ka* are introduced the following verses, the work of the translator:

setṭhaṃ sajjanasevitaṃ khemantabhūmanāyakaṃ |
yatindaggaṃ dhammaṃ saṃghaṃ vandāmi sirasā m-ahaṃ ||
ma-kāra-vipulā pathyāgāthā.
saṃgītāpotthakārūḥā vaṇṇitā gandhakārakā |
yācerā santavaṃsassa pālakā mama garuno || pathyāvattam.
hatantarāyam icc eva yaṃ gandhavaṃsajotakaṃ |
ajānaṃ saramandehi tasmā lekham tam nissayaṃ . . . pathyā.
sugataḡatagavesidiṭṭhijupaññākāmino |
khantimettādupettassa niveravhassa uyyojaṃ sakāra
vipulā.

2. **M.** A manuscript written in the same character, the property of the editor, and coming from Prome. It is of

twelve leaves (ka—käh), nine lines to the leaf, and contains only the Pali text without translation. It is full of clerical errors.

The present edition is taken chiefly from MS. **U**. The additions of MS. **M**, very corrupted, are given in the notes.

This "Book History" relates in short the history of the Buddhist canons, besides this there is contained in it a sketch of the history of the more modern Pāli works, far more detailed than that in the Sāsana-vamso-dipo (Colombo, A.B. 2424) or in Sāsana-vamso.¹

namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa.

namassitvāna sambuddham aggavaṃsaparamparam |
natvāna dhammam buddhajaṃ saṅghañ cāpi niraṅgaṇam ||
gandhavaṃs' upanissāya gandhavaṃsaṃ pakatthissaṃ |
tipitakasamāhāraṃ sādḥūnaṃ jaṅghadāsakaṃ |
vimatinodam ārabham taṃ me suṇātha sādḥavo ||
sabbam pi buddhavacanaṃ vimuttirasahetukaṃ |
hoti ekavidham yeva tividham piṭakena ca ||
taṃ ca sabbam pi kevalam pañcavidham nikāyato |
aṅgato ca navavidham dhammakkhandaḥaṇaṇato |
caturāsitisahassadhammakkhandaḥapabhedanaṃ² 'ti ||

katham piṭakato. piṭakaṃ hi tividham hoti. vinayapiṭakaṃ abhidhammapiṭakaṃ suttantapiṭakan'ti.

tattha katamaṃ vinayapiṭakaṃ. pārājika kaṇḍaṃ pācittiyakaṇḍaṃ mahāvaggakaṇḍaṃ cullavaggakaṇḍaṃ parivāraḥaṇḍaṃ imāni kaṇḍāni vinayapiṭakaṃ nāma.

katamaṃ abhidhammapiṭakaṃ. dhammasaṃgaṇipakaraṇaṃ vibhaṅgapakaraṇaṃ dhātukathāpakaraṇaṃ paññattipakaraṇaṃ kathāvatthupakaraṇaṃ yamakapakaraṇaṃ paṭṭhānapakaraṇaṃ. imāni satta pakaraṇāni abhidhammapiṭakaṃ nāma.

katamaṃ suttantapiṭakaṃ nāma. silakkhandhavaḡgādikaṃ avasesaṃ buddhavacanaṃ suttantapiṭakaṃ nāma.

¹ This list is published in my book "Buddhism," I., p. 68.

² U. bhedaṃ.

kathaṃ nikāyato pañcavidhā honti. dīghanikāyo majjhimānikāyo saṃyuttānikāyo aṅguttaranikāyo khuddakānikāyo'ti.

tattha katamo dīghanikāyo. silakkhandhavaggo mahāvaggo pādhiyavaggo¹ 'ti ime tayo maggā dīghanikāyo nāma. imesu tisu vaggesu catutimsa suttāni ca honti.

catutims'eva suttantā silakkhandhavaggādikā |
yassa bhavanti so yeva dīghanikāyonāmahoti ||.

katamo majjhimānikāyo. mūlapaṇṇāso majjhimapaṇṇāso uparipaṇṇāso'ti ime tayo paṇṇāsā majjhimānikāyo nāma. imesu tisu paṇṇāsesu dve paṇṇāsadhikasuttasatāni honti.

diyaḍḍhasatasuttantā dvisuttaṃ yassa santi so |
majjhimānikāyo nāma mūlapaṇṇāsa-ādiko² 'ti ||.

katamo saṃyuttānikāyo. sagāthāvaggo nidānavaggo saḷāyatanavaggo khandhakavaggo mahāvaggo'ti ime pañca vaggā saṃyuttānikāyo nāma. imesu pañcasu vaggesu dvāsaṭṭhi sattasatādhikasattasuttasahassāni honti.

dvāsaṭṭhisattasatāni sattasahassakāni ca |
suttāni yassa honti so sagāthādhikavaggiko |
saṃyuttānikāyo nāma viditabbo viññūnā'ti ||.

katamo aṅguttaranikāyo. ekkaniṣāto dukkaniṣāto tikkaniṣāto catukkaniṣāto pañcāniṣāto chakkaniṣāto sattaniṣāto aṭṭhaniṣāto navaniṣāto dasaniṣāto ekādasaniṣāto'ti ime ekādasa niṣāto aṅguttaranikāyo nāma. imesu ekādasāsu niṣātesu sattapaṇṇāsa pañcasatādhikanavasuttasahassāni honti.

navasuttasahassāni pañcasatāni ca |
sattapaṇṇāsādhikāni suttāni yassa honti |
so aṅguttaranikāyo'ti ekanipātādiko'ti ||.

¹ M. pāvī°.

² M. pannā samā°.

katamo khuddakanikāyo. khuddakapāṭho dhammapadam udānam itivuttakam suttanipāto vimānavatthu petavatthu theragāthā therigāthā jātakam niddeso paṭisambhidāmaggo apadānam buddhavamsō cariyāpīṭakam vinayapīṭakam abhidhammapīṭakan'ti ayam khuddakanikāyo. imesu gandhesu anekāni suttasahassāni honti.

anekāni suttasahassāni niddiṭṭhāni mahesinā |
nikāye pañcame ramme khuddako'ti visuto'ti || .

katham aṅgato. aṅgam hi navavidham hoti. suttaṃ-geyyam veyyākaraṇam gāthā udānam itivuttakam jātakam abbhutadhammam vedalla'n'ti navappabhedam hoti. tattha ubhatovibhaṅganiddese khandhakaparivārā suttanipāte maṅgalasuttaṃ ratanasuttaṃ nālakasuttatuvattakasuttāni aññam pi suttanāmakam tathāgatavacanam suttan'ti veditabbam. sabbam pi sagāthakam geyya'n'ti veditabban'ti. visesena samyuttake sakalo pi sagāthāvaggo geyya'n'ti veditabbam sakalam abhidhammapīṭakam nigāthakam suttaṃ ca. yañ ca aññam pi atthahi aṅgehi asaṃgahitam buddhavacanam taṃ buddhavacanam veyyākaraṇam veditabbam. dhammapadatheragāthā therigāthā suttanipāte nosuttanā-mikā suddhikagāthā ca gāthā'ti veditabbā. somanassaññanamayikagāthāpaṭisamyuttā dve asitisuttantā udānan'ti veditabban'ti. vuttaṃ h'etaṃ bhagavatā'ti ādinayapavatto dvādaśuttarasatasuttantā itivuttakan'ti veditabbā. apaṇṇakajātakādīni pañāsādhikāni pañcajātakasatāni jātakan'ti veditabbā. cattāro'me bhikkhave acchariyā abbhutadhammā santi¹ iti ādi nayappavattā sabbe pi acchariyaabbhutadhammapaṭisamyuttā suttantā abbhutadhamman'ti veditabbam. cullavedallamahāvedallasammādiṭṭhisakkapaṇhāsamkhārabhājanīyamahāpunṇamasuttantādayo sabbe pi vedañ ca tuṭṭhiñ ca laddhāladdhā-pucchitasuttantā vedalla'n'ti veditabbam.

katamāni caturāsītidhammakhandhasahassāni. dujānā'ti.

¹ M. ānandeti.

caturāsītidhammakhandhasahassāni sace vitthārena kat-
hissam atipapaṇco bhavissati tasmā nayavasena kathissami.
ekaṃ vatthum eko dhammakhandho ekaṃ nidānam
eko dhammakhandho ekaṃ paṇhāpucchanaṃ eko dham-
makhandho ekaṃ paṇhāvisajjanaṃ eko dhammak-
khandho.

caturāsītidhammakhandhasahassāni kena bhāsītāni kat-
tha bhāsītāni kadā bhāsītāni kam ārabba bhāsītāni kim
attham bhāsītāni kena dhāritāni kenābhatāni kim attham
pariyāpūṇitabbāni ayaṃ pucchā uddharitabbā. tatrāyaṃ
visajjanā. kena bhāsītāni buddhena ca buddhānubuddhehi
ca bhāsītāni. kattha bhāsītāni. devesu ca manussesu ca
bhāsītāni. kadā bhāsītāni bhagavato dharamānakāle
ca bhāsītāni. kam ārabba bhāsītāni pañcavaggiyādike
veneyyabandhave ārabba bhāsītāni. kim attham
bhāsītāni vajjam ca avajjam ca ñatvā vajjam pahāya
avajje patipajjitvā nibbānapariyante ditṭhadhammika-
saṃparāyikkatte saṃpāpūṇitum. kena dhāritāni. anubud-
dhehi c'eva sissānusissehi ca dhāritāni. kenābhatāni
ācariyaparaṃparehi ābhatāni. kim attham pariyāpūṇi-
tabbāni vajjam ca avajjam ca ñatvā vajjam pahāya
avajje patipajjitvā nibbānapariyante ditṭhadhammika-
saṃparāyikkatte saṃpāpūṇitum karuṇāya ¹ ābhatāni ¹. te ¹ sade-
vatāya nibbānapariyante ditṭhadhammika-saṃparāyikkatthe
sādhikāni honti. te tattha kehi appamattena pariyāpūṇita-
bāni dhāretabbāni vācetaṃ sajjhayaṃ kātabbāni.

iti cullagandhavaṃse piṭakattayadīpako nāma
pathamo paricchedo.

ācariyā pana atthi porāṇācariyā atthi atṭhakathācariyā
atthi gandhakācariyā atthi tividhanāmakācariyā.

katame porāṇācariyā. pathamasamgāyanāyaṃ pañca satā
khīṇāsavā pañcannaṃ nikāyānaṃ nāmañ ca atthañ ca
adhippāyañ ca padañ ca byañjanañ ca sodhanakiccaṃ ²
anavasesaṃ karimsu ³. dutiyasamgāyanāyaṃ satta satā

¹ M. omits.

² M. sodhanam.

³ M. kiccaṃ.

khīṇāsavā tesam yeva saddatthādikaṃ kiccaṃ puna karimṣu.
tatiyasamgāyanāyaṃ saḥassamattā khīṇāsavā tesam yeva
saddatthādikaṃ kiccaṃ puna karimṣu. icc evaṃ dve
satādhikā dvesaḥassakhīṇāsavā mahākaccāyanam
ṭhapetvā avasesā porāṇācariyā nāma.

ye porāṇācariyā te yeva atthakathācariyā nāma.

katame gandhakārakācariyā. mahābuddhaghosā-
dayo anekācariyā gandhakārakācariyā nāma.

katame tividhanāmakācariyā. mahākaccāyanō tivi-
dhanāmo.¹

katame gandhe kaccāyanena katā. kaccāyanagan-
dho mahāniruttigandho cullaniruttigandho
nettigando peṭakopadesagando vaṇṇanīti-
gandho² 'ti ime cha gandhā mahākaccāyanena katā.

katame anekācariyehi³ katā. gandhācariyo kurun-
digandham nāma akāsi. aññataro ācariyo mahāpac-
cariyaṃ nāma atthakatham akāsi. aññataro ācariyo
kurundigandhassa atthakatham akāsi. mahābudd-
haghoso nāmācariyo visuddhimaggo dighani-
kāyassa sumaṅgalavilāsīnī nāma atthakathā maj-
jhimanikāyassa papañcasūdanī nāma atthakathā sam-
yuttanikāyassa sārathapakāsānī nāma atthakathā
aṅguttaranikāyassa manorathapūraṇī nāma attha-
kathā pañcavinayagandhānaṃ samantapāsādikā
nāma atthakathā sattaabhidhammagandhānaṃ para-
matthakathā nāma atthakathā pātimokkhasamkhāya-
mātikāya kaṅkhāvitarāṇī nāma atthakathā dham-
mapadassa atthakathā jātakassa atthakathā
khuddakapāṭhassa atthakathā apadānassa
atthakathā'ti ime terasa gandhe akāsi.

buddhadatto nāmācariyo vinayavinicchayo
uttaravinicchayo abhidhammāvatāro bud-

¹ U. tividhā°.

² M. omits.

³ M. °riyena'ti. On these six books, see Sāsana-vamśa-
dīpa, 1233, 1234.

dhavaṃsassa madhuratthavilāsinī nāma atthakathā'ti ime cattāro gandhā akāsi.¹

ānando nāmācariyo sattābhidhammagandhaatthakathāya mūlatīkaṃ nāma tīkaṃ akāsi.²

dhammapālācariyo nettipakaraṇatthakathā itivuttakaatthakathā udānatthakathā cariyāpiṭakaatthakathā theragāthātthakathā vimānavātthussa vimalavilāsinī nāma atthakathā petavatthussa vimalavilāsinī nāma atthakathā visuddhimaggassa paramatthamañjūsā nāma tīkā dīghanikāyātthakathādīnaṃ catunnaṃ atthakathānaṃ līnatthapakāsinī nāmā tīkā jātakatthakathāya līnatthapakāsinī nāma tīkā nettithakathāya tīkā buddhavaṃsatthakathāya paramatthadīpanī nāma tīkā abhidhammatthakathāya tīkāya līnatthavaṇṇanā nāma anuṭkā'ti ime cuddasamatte gandhe akāsi.³

dve pubbācariyā niruttimañjūsā nāma cullaniruttitīkaṃ ca mahāniruttisaṃkhepaṃ ca akāmsu.

mahāvajirabuddhi⁴ nāmācariyo vinayagaṇḍhī nāma pakaraṇaṃ akāsi.⁵

vimalabuddhi nāmācariyo mukhamattadīpanī nāma nyāsapakaraṇaṃ akāsi. (S.v.d. 1223-1236.)

cullavajiro nāmācariyo atthabyakkhyānaṃ nāma pakaraṇaṃ akāsi.

dīpaṃkaro nāmācariyo rūpasiddhipakaraṇaṃ rūpasiddhitīkaṃ summapaṇcasuttaṃ⁶ ceti tividhapakaraṇaṃ akāsi.

ānandācariyassa jetthasisso culladhammapālo nāmācariyo saccasaṃkhepaṃ nāma akāsi. (S.v.d. 1220.)

kassapo nāmācariyo mohavicchedanī⁷ vimat-

¹ S.v.d. 1195-1199.

² S.v.d. 1217.

³ S.v.d. 1191-1193, and 1231, 2.

⁴ M. °vacirabuddhikāyo.

⁵ S.v.d. 1200, 1201.

⁶ See below p. 70.

⁷ M. mohache°.

icchedanī buddhavamsō anāgatavamsō'ti
catubbidham pakaraṇam akāsi. (S.v.d. 1204, 1221.)

mahānāmo nāmācariyo saddhammapakāsānī
nāma patisambhidāmaggassa aṭṭhakatham akāsi. (S.v.d.
1196.)

dīpavamsō bodhivamsō cullavamsō mahā-
vamsō patisambhidāmaggaṭṭhakathāya gaṇḍhi ceti
ime pañca¹ gandhā ācariyehi² viṣuṃ viṣuṃ katā.

navo mahānāmo nāmācariyo mahāvamsaṃ cul-
lavamsaṃ nāma dve pakaraṇam akāsi. (S.v.d. 1266.)

upaseno nāmācariyo saddhammaṭṭhitikaṃ
nāma mahāniddesassa aṭṭhakatham akāsi. (S.v.d. 1197.)

moggallāno nāmācariyo moggallānabyākara-
ṇam nāma byākaraṇam akāsi. (S.v.d. 1251.)

samgharakkhito nāmācariyo subodhālamkā-
raṃ nāma pakaraṇam akāsi. (S.v.d. 1209, 1210, 1256.)

vuttodayakāro nāmācariyo vuttodayaṃ nāma
pakaraṇam sambandhacintā³ nāma³ pakara-
ṇam³ khuddasikkhāya³ navatīkaṃ³ akāsi.

dhammasirī nāmācariyo khuddasikkham
nāma pakaraṇam akāsi. (S.v.p. 1206.)

khuddasikkhāya purāṇatīkā mūlasikkhātikā
ceti ime dve gandhā dve'ācariyehi viṣuṃ viṣuṃ katā.

anuruddho nāmācariyo paramatthaviniccha-
yaṃ nāmarūpaparichedaṃ abhidhamm-
atthasaṃgahapakaraṇam ceti tividham paka-
raṇam akāsi. (S.v.d. 1218.)

khemo nāmācariyo khemaṃ nāma pakaraṇam
akāsi. (S.v.d. 1222.)

sāriputto nāmācariyo vinayaṭṭhakathāya sāratt-
hādīpanī nāma ṭīkaṃ vinayaṣaṃgahapakaraṇam
vinayaṣaṃgahassa ṭīkaṃ aṅguttaraṭṭhakathāya sāratt-
hamañjūsaṃ nāma ṭīkaṃ pañcakaṇṇā ceti ime
pañca gandhe akāsi. (S.v.d. 1203, 1244.)

buddhanāgo nāmācariyo vinayaṭṭhamañ-

¹ M. cha.

² M. mahā°.

³ M. omits.

jūsaṃ nāma kaṅkhāvitaraṇiyā ṭikaṃ akāsi. (S.v.d. 1212.)

navo moggallāno nāmācariyo abhidhānappad-
īpikaṃ nāma pakaraṇaṃ akāsi. (S.v.d. 1253.)

vācissaro nāmācariyo mahāsāmī (S.v.d. 1225,
1257) nāma subodhālaṃkāraṇassa ṭikā vuttoday-
avivaraṇaṃ sumaṅgalapasādani nāma
khuddasikkhāya ṭikā saṃbandhacintāya ṭika
bālāvatāro moggallānabyākaraṇassa pañcikāya
ṭikā yogavinicchayo vinayavinicchayassa
ṭikā uttaravinicchayassa ṭikā nāmarūpa-
ricchedassa ṭikā saddatthassa padarūpa-
vibhāvaṇaṃ khemapakaraṇassa ṭikā sīmā-
laṃkāro (S.v.d. 1213) mūlasikkhāya ṭikā rūpā-
rūpavibhāgo (S.v.d. 1198, buddhadatto) paccaya-
saṃgaho saccasaṃkhepassa ṭikā ceti imā
atthārasa gandhe akāsi.

sumaṅgalo nāmācariyo abhidhammāvatāragandhassa
ṭikaṃ (S.v.d. 1227) abhidhammatthavikāsanī¹
abhidhammasaṃgahassa ṭikaṃ ca abhidham-
matthavibhāvaṇi¹ duvidhaṃ pakaraṇaṃ akāsi.

dhammakitti nāmācariyo dantadhātupakara-
ṇaṃ. (S.v.d. 1237, 1261.)

medhaṃkaro nāmācariyo jinacaritaṃ nāma
pakaraṇaṃ akāsi.

kaṅkhāvitaraṇiyā linatthapakāsinī nisandeho
dhammanusāraṇi ñeyyāsandati ñeyyāsan-
datiyā ṭikā sumahāvatāro lokapaññattipa-
karaṇaṃ tathāgatuppattipakaraṇaṃ nalā-
tadhātuvannaṇā sīhalavatthu dhamma-
padīpako paṭipattisaṃgaho vissuddhimag-
gagaṇḍhi abhidhammagagaṇḍhi nettipaka-
raṇagaṇḍhi visuddhimaggacullaṭikā sotap-
pamālini² pasādani okāsalokasūdani sub-
odhālaṃkāraṇassa navatīkā ceti ime vīsati gandhā

¹ M. omits.

² M. °ppahalini.

vīsatācariyehi viṣuṃ viṣuṃ katā. saddhammasirī
nāmācariyo saddatthabhedacintā nāma pakara-
ṇaṃ akāsi.

devo nāmācariyo sumanaṅkūṭavaṇṇanā nāma
pakaraṇaṃ akāsi. (S.v.d. 1263.)

cullabuddhaghoso nāmācariyo jātagīnid-
ānaṃ sotattagīnidānaṃ nāma dve pakaraṇaṃ akāsi.

raṭṭhapālo nāmācariyo madhurasavāhini¹
nāma pakaraṇaṃ akāsi.

subhūtaṇḍano nāmācariyo līngatthaviva-
raṇapakaraṇaṃ akāsi.

aggavaṃso nāmācariyo saddanītipakaraṇaṃ
nāma akāsi. (S.v.d. 1238.)

vimalabuddhi nāmācariyo nyāsapakaraṇassa ma-
hāṭikaṃ nāma akāsi.

guṇasāgaro² nāmācariyo mukhamattasāraṃ
taṭṭhikaṃ ca duvidhaṃ pakaraṇaṃ akāsi.

abhayo nāmācariyo saddatthabhedacintāya mahā-
ṭikaṃ akāsi.

ñānasāgaro nāmācariyo līngatthavivaraṇa-
pakāsaṇaṃ nāma pakaraṇaṃ iti akāsi.

aññatāro ācariyo gūḷhatthāṭikaṃ bālappabo-
dhanaṃ ca duvidhaṃ pakaraṇaṃ akāsi.

aññatāro ācariyo saddatthabhedacintāya majjhim-
aṭikaṃ akāsi.

uttamo nāmācariyo bālāvatāraṭikaṃ līngat-
thavivaraṇaṭikaṃ ca duvidhaṃ pakaraṇaṃ akāsi.

aññatāro ācariyo saddabhedacintāya navaṭikaṃ
akāsi.

eko amaceo abhidhānappadīpikāya ṭikaṃ daṇḍīpa-
karaṇassa magadhabhūtaṃ ṭikaṃ kolad-
dhajanaṃ sakaṭabhāsāya ṭikaṃ ca tividhaṃ
pakaraṇaṃ akāsi.

dhammasenāpati nāmācariyo kārikaṃ etim-
āsamidīpikaṃ manohārāṃ ca tividhaṃ pakara-
ṇaṃ akāsi. (S.v.d. 1245.)

¹ M. °saṃgāhītikitti.

² M. sāgaro.

aññataro ācariyo kārīkāya ṭīkaṃ akāsi.

aññataro ācariyo etimāsamidīpīkāya ṭīkaṃ akāsi.

kyācāvārañño saddabindu nāma pakaraṇaṃ paramatthabindupakaraṇaṃ akāsi.

saddhammaguru nāmācariyo saddavuttipakāsanaṃ nāma pakaraṇaṃ akāsi.

sāriputto nāmācariyo saddavuttipakāsakassa ṭīkaṃ akāsi.

aññataro ācariyo kaccāyanabhedañ ca kaccāyanasāraṃ kaccāyanasārassa ṭīkañ ca tividhaṃ pakaraṇaṃ akāsi.

navo medhaṃkaro nāmācariyo lokadīpakasāraṃ nāma pakaraṇaṃ akāsi.

aggapaṇḍito nāmācariyo lokuppatti nāma pakaraṇaṃ akāsi.

civaro nāmācariyo jaṅghadāsassa¹ ṭīkaṃ akāsi.

mātikatthadīpanī sīmālaṃkāraṃ ṭīkā vināyasamuṭṭhānadīpanī gandhasāro paṭṭhānagaṇanānayo abhidhammatthasaṃgahassa saṃkhepavaṇṇanā navatīkā kaccāyanassa suttaniddeso pāṭimokkhaṃvisodhani ceti aṭṭha gandhe saddhammajotipālācariyo akāsi.

navo² vimalabuddhi³ nāmācariyo abhidhammapaṇṇarasatṭhānaṃ pakaraṇaṃ akāsi.

vepullabuddhi⁴ nāmācariyo saddasāratthajālīniyā ṭīkā vuttodayaṭīkā paramatthamañjūsā nāma abhidhammasaṃgahaṭīkāya anuṭīkā dasagaṇḍhivaṇṇanā nāma magadhabhūtāvidaggaṃ vidadhimukkhamaṇḍanaṭīkā ceti ime cha gandhe akāsi.

aññataro ācariyo pañcapakaraṇaṭīkāya navānuṭīkaṃ akāsi.

ariyavaṃso nāmācariyo abhidhammasaṃgahaṭīkāya

¹ M. °sakass.

² M. omits.

³ M. vemala°.

⁴ M. navo vima°.

maṇisāramañjūsaṃ nāma navānuṭikaṃ dvāra-
athāya ṭikāya maṇidīpaṃ nāma navānuṭikaṃ
gaṇḍābharaṇaṃ ca mahānissaraṇaṃ ca jāta-
visodhanaṃ ca iti ime¹ pañca gandhe² akāsi.

peṭakopadesassa ṭikaṃ udumbaraṇāmacariyo
akāsi.

taṃ pana pakudhanagaravāsī² abhidhammasaṃ-
gahassa ṭikā catubhānavārassa aṭṭhakathā mahā-
sārapakāsani mahādīpani sārattadīpani³
gatipakaraṇaṃ⁴ hatthasāro⁵ bhummasaṃ-
gaho bhummaniddeso dasavatthu kāyavira-
tīṭikā jotanaṃ nirutti vibhattikathā sadd-
hammapālini⁶ pañcagativāṇṇanā bālacitta-
pabodhani dhammacakkasuttassa navatṭh-
akathā daṇḍadhātupakaraṇassa⁷ ṭikā ceti ime
visati gandhā nānacariyehi katā. aññāni pakaraṇāni atthi.
katamāni. saddhammapālanam⁸ bālappabodh-
anapakaraṇassa ṭikā ca jinālamkārapakara-
ṇassa navatīkā ca līngatthavinicchayo pā-
ṭimokkhavivaraṇaṃ paramatthavivaraṇaṃ
kathāvivaraṇaṃ samantapāsādikavivara-
ṇaṃ abhidhammatthasaṃgahavivaraṇaṃ
saccasaṃkhepavivaraṇaṃ saddatthabheda-
cintāvivaraṇaṃ kaccāyanasāravivaraṇaṃ
abhidhammatthasaṃgahassa ṭikāvivaraṇaṃ
mahāvessantarajātakassa vivaraṇaṃ sakkā-
bhimatam mahāvessantarajātakassa navat-
ṭhakathā paṭhamasambodhi lokanīti ca bu-
ddhaghosācariyanidānaṃ milindapaṇhāva-
ṇṇanā caturārakkhāya aṭṭhakathā sadda-
vuttipakaraṇassa navatīkaṃ icc evaṃ pañca-
visati pamāṇāni laṅkāpādīsu ṭhānesu paṇḍitehi katāni
ahesuṃ. sambuddhe gāthā ca naradeva nāma gāthā ca

¹ M. omits.

² M. pakuvana°.

³ U. omits.

⁴ U. omits.

⁵ M. hatthasāgarā.

⁶ M. saddadhamma°.

⁷ U. omits.

⁸ M. °yanam.

yadā have cīvaratthi gāthā ca visati ovādagāthā
ca dānasatthari silasatthari sabbadānavañ-
ṇanā anantabuddhavañṇanāgāthā ca atthāvī-
sati buddhavandanāgāthā ca atitānāgatapac-
cuppannabuddhavañṇanāgāthā ca asītima-
hāsāvakaavañṇanāgāthā ca navahāraguṇav-
añṇā cā'ti ime buddhapañāmagāthāyo paṇḍitehi
laṅkāḍipādisu ṭhānesu katā ahesuṃ.

iti cullagandhavaṃse gandhakārakācariyadīpako
nāma dutiyo paricchedo.

ācariyesu ca atthi jambudīpikācariyā atthi laṅkāḍipikā-
cariyā. katame jambudīpikācariyā katame laṅkāḍipikā-
cariyā.

mahākaccāyano jambudīpikācariyo so hi avanti-
raṭṭhe ujjenīnagare candapaccotasa nāma
rañño purohito hutvā kāmānaṃ ādinavaṃ disvā gharavā-
saṃ pahāya satthu sāsane pabbajjivā hetthāvuttapakāre
gandhe akāsi.

mahāatthakathācariyo mahāpaccarikācariyo ca
mahākurundikācariyo aññatarācariyehi ime pañ-
cāriyo laṅkāḍipikācariyo nāma tehi buddhaghosāca-
riyassa pure bhūtā cire kāle ahesuṃ.

mahābuddhaghosācariyo jambudīpiko so kira
magadharatthe saṃgāmarañño¹ purohitassa kesī²
nāma brahmaṇassa putto satthu sāsane pabbajjivā laṅkā-
ḍipaṃ gato hetthāvuttappakāre gandhe akāsi.

buddhadattācariyo ānandācariyo dhamm-
apālācariyo dve pubbācariyā mahāvajirabuddh-
ācariyo cullavajirabuddhācariyo dīpaṃka-
rācariyo culladhammapālācariyo kassapā-
cariyo'ti ime dasācariyā jambudīpikā hetthā vuttappa-
kāre gandhe akāsu.

mahānāmācariyo aññatarācariyo cullanā-
mācariyo upasenācariyo moggallānācariyo
saṃgharakkhitācariyo vācissarācariyo³ vu-

¹ M. sosānikamo°.

² M. ghosī.

³ M. omits.

ttodayakācariyo¹ dhammapālācariyo aññatarā dvācariyā¹ anuruddhācariyo khemācariyo sārīputtācariyo buddhanāgācariyo cullamoggallānācariyo vācītassa¹ pācariyo¹ sumāṅgalācariyo buddhapiyācariyo dhammakitti-ācariyo medhamkarācariyo buddharakkhitācariyo upatissācariyo aññatarā visatācariyā saddhammacārācariyo devācariyo² cullabuddhaghosācariyo sārīputtācariyo² raṭṭhapālācariyo¹ti ime eka paññāsācariyā² laukādīpikācariyā nāma.

subhūtacandanācariyo³ aggavaṃsācariyo navo vajirabuddhācariyo vepullabuddhācariyo guṇasāgarācariyo abhayācariyo³ ṇānasāgarācariyo dhammapālācariyo aññatarā dvācariyā uttamācariyo aññataro ācariyo caturāṅgabalamaḥamacco dhammasenāpatācariyo aññatarā tayo ācariyā kyacvārañño ca saddhammaguruācariyo sārīputtācariyo dhammābhīnandācariyo aññataro ekācariyo medhamkarācariyo aggapaṇḍitācariyo vajirācariyo⁴ saddhammapālācariyo navo vimalabuddhācariyo¹ti ime tevisati⁵ ācariyā jambudīpikā hetṭhāvuttappakāre gandhe pukkāmasamkhāte arimaddanānagare akāṃsu.

navo vimalabuddhācariyo jambudīpiko hetṭhāvuttappakāre gandhe paṇyanagare⁶ akāṃsu. aññatarācariyo ariyavaṃsācariyo¹ti ime dvācariyā jambudīpikā hetṭhāvuttappakāre gandhe avantipure akāṃsu.

aññatarā visatācariyā jambudīpikā hetṭhāvuttappakāre gandhe kiñcipuranagare akāṃsu.

iti cullagandhavaṃse ācariyānaṃ saṃjātaṭṭhānadīpiko nāma tatiyo paricchedo.

¹ U. omits.

² U. omits.

³ M. °candāca°.

⁴ M. civarā°.

⁵ U. omits.

⁶ M. paṇya.

gandho pana siyā āyācanena ācariyehi katā siyā anāyācanena ācariyehi katā.

katame gandhā¹ āyācanena katame² anāyācanena katā.

mahākaccāyanagandho mahā aṭṭhakathāgandho mahāpaccariyagandho mahākurundīgandho mahāpaccariyagandhassa aṭṭhakathāgandho ime cha gandhe hi ācariyehi attano matiyā sāsanavuddhyatṭhāya³ saddhammatṭhitiyā katā.

buddhaghosācariyagandhesu pana visuddhimaggo saṃghapālena nāma āyācitenā buddhaghosācariyeno kato.

dighanikāyassa aṭṭhakathāgandho dāṭṭhanāmena saṃghattherena āyācitenā buddhaghosācariyena kato. majjhimanikāyassa aṭṭhakathāgandho buddhamittanāmena therena āyācitenā buddhaghosācariyena kato.

samyuttanikāyassa aṭṭhakathāgandho jotipālena nāma therena āyācitenā buddhaghosācariyena kato.

aṅguttaranikāyassa aṭṭhakathāgandho bhaddanta nāmattherena saha ājīvakena āyācitenā buddhaghosācariyena kato.

samantapāsādikā nāma aṭṭhakathāgandho bhāsirī nāmena therena āyācitenā buddhaghosācariyena kato.

sattanaṃ abhidhammagandhānaṃ aṭṭhakathāgandho cullabuddhaghosonābhikkhunā āyācitenā buddhaghosācariyena kato.

dhammapadassa aṭṭhakathāgandho kumārakassapa nāmena therena āyācitenā buddhaghosācariyena kato.

jātakassa aṭṭhakathāgandho atthadassībuddhamittabuddhapīyasamkhātehi tīhi therēhi āyācitenā buddhaghosācariyena kato.

khuddakapāṭhassa aṭṭhakathāgandho suttanipātaṃ aṭṭhakathāgandho attano matiyā buddhaghosācariyena katā.

¹ U. gandhe.   ² U. adds gandhe.   ³ M. °ne jahana°.

apadānassa atthakathāgandho pañcanikāyaviññūhi pañ-
cahi therehi āyācitenā buddhaghosācariyena kato.

pāṭimokkhassa atthakathā kaṅkhāvitaraṇīgandho attano
matiyā buddhaghosācariyena kato.

buddhaghosācariyagandhadīpanā niṭṭhitā.

buddhadattācariyagandhesu pana vinayavinicchaya-
gandho attano sissena buddhasihena¹ nāma therena
āyācitenā buddhadattācariyena kato.

uttaravinicchayagandho saṅkhaḥapālena nāma the-
rena āyācitenā buddhadattācariyena kato.

abhidhammāvatāro nāma gandho attano sissena su-
mati nāmattherena āyācitenā buddhadattācariyena kato.

buddhavaṃsassa atthakathāgandho ten'eva buddha-
siha nāmattherena āyācitenā buddhadattācariyena kato.

jinālaṃkāragandho saṃghapālathereṇa āyācitenā
buddhadattācariyena kato.

buddhadattācariyagandhadīpanā niṭṭhitā.

abhidhammatthakathāya mūlatikā nāma tikāgandho
buddhamitta nāmattherena āyācitenā ānandācariyena
kato.

nettipakaraṇassa atthakathāgandho dharmarakkhi-
tanāmattherena āyācitenā dhammapālācariyena kato.

itivuttakatthakathāgandho udānatthakathāgandho cariyā-
pītakatthakathāgandho theragāthakatthakathāgandho therī-
gāthakatthakathāgandho vimānavatthupetavatthutthakathā-
gandho ime satta gandhā attano matiyā dhammapālā-
cariyena katā.

visuddhimaggatikāgandho dāṭṭhānāmena therena
āyācitenā dhammapālācariyena kato.

dīghanikāyatthakathādīnaṃ catunnaṃ atthakathānaṃ
tikāgandho abhidhammatthakathāya anutikāgandho jāta-
katthakathāya tikāgandho niruttipakaraṇatthakathāya
tikāgandho buddhavaṃsatthakathāya tikāgandho'ti ime
pañca gandhā attano matiyā dhammapālācariyena katā.

dhammapālācariyagandhadīpanā niṭṭhitā.

¹ U. Sumati.

niruttimāñjūsā nāma cullaṭṭikāgandho mahāniruttisaṃkhepo nāma gandho ca attano matiyā pubbacariyehi visuṃ visuṃ katā.

pañcavinayapakaraṇassa vinayagaṇḍhi nāma gandho attano matiyā mahāvajirabuddhiācariyena katā.

nyāsasamkhāto mukhamattadīpanī nāma gandho attano matiyā vimalabuddhiācariyena kato.

atthabyākkhyāno nāma gandho attano matiyā cullavimala buddhiācariyena kato.

rūpasiddhigandhassa ṭikāgandho saṃpapañcasatti¹ ca attano matiyā dipaṃkarācariyena kato.

saccasaṃkhepo nāma gandho attano matiyā culladhammapālacariyena kato.

mohavicchedanīgandho vimaticchedanīgandho attano matiyā kassapācariyena kato.

paṭisambhidāmaggaṭṭhakathāgandho mahānāmena upāsakena āyācitenā mahānāmācariyena kato.

dīpavaṃso thūpavaṃso bodhivaṃso cullavaṃso porāṇavaṃso mahāvaṃso cā'ti ime cha gandha attano matiyā mahācariyehi visuṃ visuṃ katā.

navo² vaṃso² gandho² attano matiyā² cullamahānāmācariyena² kato.

saddhammapajjotikā nāma mahāniddesassaṭṭhakathāgandho devenā nāma therena āyācitenā upasenācariyena kato.

moggallānabyākaraṇagandho attano matiyā moggallānācariyena kato.

subodhālaṃkāro nāma gandho vuttodayo³ nāma³ gandho³ attano matiyā saṃgharakkhitācariyena kato.

(vuttodayagandho attano matiyā vuttodayakārācariyena kato⁴).

khuddasikkhā nāma gandho attano matiyā dhammasirācariyena kato.

porāṇakhuddasikkhāṭikā ca mūlasikkhāṭikā cā'ti ime

¹ U. sammapañca°.—See p. 60.

³ M. omits.

² U. omits.

⁴ U. omits.

dve gandhā attano matiyā aññatarehi dvih'ācariyehi visuṃ katā.

paramatthavinicchayaṃ nāma gandho saṃgharakkhitattarena āyācitena anuruddhācariyena kato.

nāmarūpaparicchedo nāma gandho attano matiyā anuruddhācariyena kato.

abhidhammatthasaṃgahaṃ nāma gandho nambhānāmena¹ upāsakena āyācitenā anuruddhācariyena kato.

khemō nāma gandho attano matiyā khemācariyena kato.

sāratthadīpanī nāma vinayaṭṭhakathāya ṭikāgandho vinayaṃgahagandho vinayaṃgahassa ṭikāgandho añguttaraṭṭhakathāya navā ṭikāgandho'ti ime cattāro gandhā paraikkama bhānāmena laṅkāḍīpissarena raññā āyācitena sāriputtācariyena katā.

sakaṭasaddasatthassa pañcīkā nāma ṭikāgandho attano matiyā sāriputtācariyena kato.

kaṅkhāvitarāṇiyā vinayatthamañjūsā nāma ṭikāgandho sumedhānāmattherena āyācitena buddhanāgācariyena kato.

abhidhānappadīpīkā nāma gandho attano matiyā cullamoggallānācariyena² kato.

subodhālaṅkāraṃ mahāsīmā nāma ṭikā vuttodayavivaraṇā cā'ti ime dve gandhā attano matiyā vācissarena katā.

khuddasikkhāya sumaṅgalapasādanī nāma navo ṭikāgandho sumāṅgaleṇā āyācitena vācissarena kato.

sambandhacintāṭikā bālāvatāro moggallānabyākaraṇassa ṭikā cā'ti ime gandhā sumāṅgalabuddhamittamahākassapaṣaṅkhātehi tīhi therehi ca dhammakitti nāma upāsakena vāniccābhātu upāsakena³ āyācitena vā vācissarena katā.

nāmarūpaparicchedassa padarūpavibhāvaṇaṃ khemapa-karaṇassa ṭikā simālaṅkāro mūlasikkhāya ṭikā rūparūpavibhāgo paccayaṃgaho cā'ti ime satta gandhā attano matiyā vācissarena katā.

saccasaṅkhepassa ṭikāgandho sāriputtanāmena therena āyācitena vācissarena katā.

¹ M. nampa.

² U. mogga°.

³ U. omits.

abhidhammāvatārassa ṭikā abhidhammatthasaṃgahassa ṭikā cā'ti ime attano matiyā sumaṅgalācariyena kato.

sāratthasaṃgahanāmagandho attano matiyā buddhapiyena kato.

dantadhātuvannaṇā nāma pakaraṇaṃ laṅkāḍipissarassa rañño senāpatiāyācitenā dhammakittināmācariyena kataṃ.

jinācaritaṃ nāma pakaraṇaṃ attano matiyā medhamkāracariyena kataṃ.

jinālaṃkāro jinālaṃkāraṇassa ṭikā attano matiyā buddhakkhitācariyena katā.¹

anāgatavaṃsassa aṭṭhakathā attano matiyā upatisācariyena katā.

kaṅkhāvitaraṇiyā linatthapakāsini nāma ṭikā nisandeho dhammānusāraṇi ñeyyāsandati ñeyyāsandatiyā ṭikā sumahāvātāro lokapaññattipakaraṇaṃ tathā gatuppattipakaraṇaṃ nalāṭadhātuvannaṇā sibalavatthu dhammadipako paṭipattisaṃgaho visuddhimaggassa gaṇḍhi abhidhammagāṇḍhi nettipakaraṇassa gaṇḍhi visuddhimaggacullanavaṭṭikā sotappamālini pasādajānaṇi okāsaloko subodhālaṃkāraṇassa navaṭṭikā ceti ime vīsati gandhā attano matiyā vīsātācariyehi viṣuṃ katā.

saddatthabhedacintā nāma pakaraṇaṃ attano matiyā dhammasirīnācariyena ² kato.

sumanakūṭavaṇṇanaṃ nāma pakaraṇaṃ rāhulanāmattherena āyācitenā vacissarena kataṃ.

sotattagimāhānidānaṃ nāma pakaraṇaṃ attano matiyā cullabuddhaghosācariyena kataṃ.

madhurasavāhini nāma pakaraṇaṃ attano matiyā raṭṭhapālācariyena kataṃ.

liṅgatthavivaraṇaṃ nāma pakaraṇaṃ attano matiyā subhūta canda nācariyena kataṃ.

saddanītipakaraṇaṃ attano matiyā aggavaṃsācariyena kataṃ.

nyāsapakaraṇassa mahāṭikā nāma ṭikā attano matiyā vimalabuddhācariyena ³ katā.

¹ M. adds amatāre nāma.

² M. saddha°.

³ M. vacīra°.

mukhamattasāro attano matiyā guṇasāgarācariyena kato.
mukhamattasārassa ṭikā sutasaṃpannakyacvānāmena
dhammarājino ¹ gurusaṃghattherena āyācitenā
guṇasāgarācariyena katā.

saddatthabhedacintāya mahāṭikā attano matiyā abhayā-
cariyena katā.

liṅgattavivaraṇapakāsakaṃ nāma pakaraṇaṃ attano
matiyā nānasāgarācariyena kataṃ.

gūlhatthaṭikā bālappabodhanaṃ ca iti duvidhaṃ pakara-
ṇaṃ attano matiyā aññatarācariyena kataṃ.

saddatthabhedacintāya majjhimaṭikā attano matiyā añ-
ñatarācariyena katā.

bālāvatarassa ṭikā ca attano matiyā uttamācariyena katā.

saddabhedacintāya navā ṭikā attano matiyā aññatarāca-
riyena katā.

abhidhānappadipikāya ṭikā daṇḍipakaraṇassa magad-
habhūtā ṭikā cā'ti duvidhā ṭikāyo attano matiyā sīha sū-
raṇā maraṇṇo ekena amaccena katā.

koladdhajanassa ṭikā pāsādikena nāma therena
āyācitenā ca ten'eva amaccena ² katā.

kārikā nāma pakaraṇaṃ ñānagambhīraṇāmena
bhikkhunā āyācitenā dhammasenāpatācariyena katā.

etimāsamidipani nāma pakaraṇaṃ manohāraṇi ca attano
matiyā ten'eva dhammasenāpatācariyena katā.

kārikāya ṭikā attano matiyā aññatarācariyena katā.

etimāsamidipikāya ṭikā attano matiyā aññatarācariyena
katā.

saddabindupakaraṇaṃ ca paramatthabindupakaraṇaṃ
ca attano matiyā kyacvā nāma rañṇā katā.³

saddavuttipakāsakaṃ ⁴ nāma pakaraṇaṃ aññatarena bhi-
kkhunā āyācitenā saddhammagurunā nāmācariyena kataṃ.

saddavuttipakāsakassa ṭikā attano matiyā sārīputtācari-
yena katā.

¹ U. rājino.

² M. mahāma°.

³ M. dhammarājassa gurunā aññatarācariyena kataṃ.

⁴ M. ° naṃ.

kaccāyanasāro ca kaccāyanabhedañ ca ¹ kaccāyanasārassa
ṭikā cā'ti tividham ² pakaraṇaṃ attano matiyā dhammā-
nandācariyena ³ kataṃ. (S.v.d. 1250.)

lokadīpakasāraṃ nāma pakaraṇaṃ attano matiyā navena
medhamkarācariyena kataṃ.

lokuppattipakaraṇaṃ attano matiyā aggapaṇḍitācariyena
kataṃ.

jaṅghadāsakassa magadhabhūtaṃ ṭikā attano matiyā va-
jirācariyena ⁴ katā.

mātikatṭhadīpanī abhidhammatthasaṃgahavaṇṇanā sī-
mālaṃkārassa ṭikā gaṇḍhisāro paṭṭhānagaṇanānayo cā'ti
ime pañca pakaraṇāni attano matiyā saddhammajotipālā-
cariyena katā.

saṃkhepavaṇṇanā parakkama bhāhuna mena jam-
budipissarena raññā āyāciten'eva saddhammajotipālā-
cariyena katā.

kaccāyanassa suttaniddeso attano sissena dhamma-
cārittherena āyācitenā saddhammajotipālācariyena
kato.

vinayasamuṭṭhānadīpanī nāma pakaraṇaṃ attano gu-
runā saṃghattherena āyāciten'eva saddhammajoti-
pālācariyena katā.

satta pakaraṇāni pana tena pukkāmanagare ⁵ katāni saṃ-
khepavaṇṇanā yeva laṅkādiṭṭhe katā.

abhidhammapaṇṇarasatṭhānavaṇṇanaṃ nāma pakara-
ṇaṃ attano matiyā navena vimalabuddhācariyena kataṃ.

saddasāratthajālīnī nāma pakaraṇaṃ attano matiyā
nāgītācariyena ⁶ katā. (S.v.d. 1249.)

saddasāratthajālīniyā ṭikā panyanagare rañño gurunā
saṃgharājena āyācitenā ten'eva vimalabuddhācari-
yena katā.

vuttodayassa ṭikā abhidhammatthasaṃgahassa ṭikāya
paramatthamañjūsā nāma anuṭṭikā dasagaṇḍhivaṇṇanā
nāma pakaraṇaṃ magadhabhūtaṃ vidaggaṃ vidadhimuk-

¹ M. omits.

² M. dividham.

³ M. aññatrā°.

⁴ M. cīvarācīvarena.

⁵ M. mukkā°.

⁶ U. nāgitena.

hamañḍanassa ¹ ṭikā cā'ti imāni pañca ² pakaraṇāni attano matiyā ten'eva navena vepullabuddhācariyena katā.³

pañcapakaraṇaṭṭikāya navānuṭṭikā attano matiyā aññātarācariyena katā.

maṇisāramañjūsā nāma anuṭṭikā maṇidipaṇi nāma dvārakathāya anuṭṭikā jātakavisodhanaṇi ca gaṇḍābharāṇi ca attano matiyā ariyavaṃsācariyena katā.

petakopadesassa ṭikā attano matiyā udumbaranāmācariyena makuvanagare ⁴ katā.

catubhāṇavārassa aṭṭhakathā mahāsārāpakāsini mahādīpani sārattadīpani gatipakaraṇaṇi hatthasāro bhummamaṅgaho bhummaniddeso dasavatthu kāyaviraṭṭikā jotānā nirutti vibhattikathā saddhammapālini pañcagatīvaṇṇanā bālacittapabodhanaṇi dhammacakkasuttassa navatṭhakathā dantadhātupakaraṇassa ṭikā ca saddhammopāyano bālapabodhanaṭṭikā ca jinālaṅkāraṇassa navatṭikā ca līngatthavivaraṇaviniṅghāyo pāṭimokkhavivaraṇaṇi paramatṭhakathāvivaraṇaṇi samantapāsādikāvivaraṇaṇi catubhāgatṭhakatāvivaraṇaṇi abhidhammatthamaṅgavivaraṇaṇi saccamaṅgavivaraṇaṇi saddatthabhedacintāvivaraṇaṇi saddavuttivivaraṇaṇi kaccāyanasārāvivaraṇaṇi abhidhammasamaṅghassa ṭikāvivaraṇaṇi mahāvessantarajātakassa vivaraṇaṇi sakkābhimaṇaṇi mahāvessantarajātakassa navatṭhakathā pathamasambodhi lokanīti buddhaghosācariyanidānaṇi milindapaṇhāvaṇṇanā caturakkhāya aṭṭhakathā saddavuttipakaraṇassa navatṭikā cā'ti imāni cattāṭṭisapakaraṇāni attano matiyā sāsanaṇi jūtiyā ca saddhammassa ṭhitiyā ca laṅkāḍipādīsu viṣuṃ viṣuṃ ācariyehi katāni.

sambuddhe gāthā ⁵ ca -la- navahāraguṇavaṇṇanā cā'ti ime buddhapaṇamādikā gāthāyo attano attano buddhaguṇapakāsanatthāya attano paresaṇi ca anantapaññāpavattanatthāya ca paṇḍitehi laṅkāḍipādīsu ṭhānesu viṣuṃ viṣuṃ katā.

iti cullagandhavaṃse gandhakāraḍācariyadīpako
nāma catuttho paricchedo.

¹ U. °maṇḍassa.   ² M. cattāri.   ³ M. vimala°.

⁴ M. pakuto°.

⁵ sambuddha.

nāmaṃ āropanaṃ poṭṭhaṃ phalaṃ gandhakārassa ca lekhaṃ lekhāpanaṃ e'eva vadāmi'haṃ tad anantaran'ti.

tattha caturāsītīdhammakkhandaḥassānaṃ¹ piṭakani-kāyaṅgavaggaṇipātādikaṃ nāmaṃ.

kena āropitaṃ kim atthaṃ āropitaṃ'ti.

tatrāyaṃ visajjanā. kena āropitaṃ'ti. pañcasatehi khīṇāsavehi mahākassapapamukhehi āropitaṃ. te hi sambuddhavacanaṃ saṅgāyanti idaṃ piṭakaṃ ayaṃ nikāyo idaṃ aṅgaṃ vaggo ayaṃ nidāno'ti evaṃ ādikaṃ nāmaṃ kārapenti.²

kattha āropitaṃ'ti. rājagahe vebhārapabbatassa pāde dhammamaṇḍape āropitaṃ.

kadā āropitaṃ'ti. bhagavato parinibbute paṭhamasamgāyanakāle āropitaṃ tike māse nikkhamaniye.

kim atthaṃ āropitaṃ'ti. dhammakkhandaṇaṃ anaṭṭhāya sattahitāya vohārasukhatthāya ca āropitaṃ.

saṃgītikāle pañcasatā khīṇāsavā tesāṃ ca dhammakkhandaṇaṃ nāmaṃvaggaṇipātākā. imassa dhammakkhandaḥassa ayaṃ nāmo hotu imassa pakaraṇassa ayaṃ nāmo'ti abravuṃ sabbanāmādikaṃ kiccaṃ akāmsu.³

dhammakkhandaṇaṃnāmādīpanā
niṭṭhitā.

caturāsītīdhammakkhandaḥassāni kena poṭṭhake āropitāni kattha āropitāni kadā āropitāni kim atthaṃ āropitāni. ayaṃ pucchā. tatrāyaṃ visajjanā. kena āropitānīti. khīṇāsavamaḥānāgehi āropitāni.

kattha āropitāni. laṅkādiṇe āropitāni. kadā āropitāni. saddhātissarājino puttassa vaṭṭagāmaṇirājassa kāle āropitāni.

¹ M. adds saḥassāni.

² M. karonti.

³ M. adds

te khīṇāsavā yadi nāmādikaṃ kiccaṃ akataṃ na supākataṃ tasmā vohārasukhatthāya nāmādikaṃ kiccaṃ anāgate dhapirakkhāya (?) nāmādikaṃ pavattitaṃ asaṃjānāmāno suṭṭhupākato sabbaso cāveti.

kim attham āropitāni. dhammakkhandhānam avidham-
sanatthāya saddhammathitiyā sattahitāya aropitāni ¹.

tato paṭṭhāya te sabbe nikāyā honti poṭṭhake |
atthakathā ṭikā sabbe honti poṭṭhake ṭhitā ||
tato paṭṭhāya te sabbe bhikkhū ādimahāgaṇā |
poṭṭhakesu ṭhite yeva sabbe passanti sabbadā ||
poṭṭhake āropanadīpikā niṭṭhitā.

¹ M. adds

dharamāno bhagavā ambhākaṃ sugato dharo |
nikāye pañca desesi yāva nibbānagamanā ||
sabbe pi te bhikkhū ādi manasā vacasā maro (?) |
sabbe vācuggatā honti mahāpaññāsatiro (?) ||
nibbute lokanāthamhi bhato (?) vassasataṃ bhavo |
ariyā nariyā pi ca sabbe vācuggatā dhuvam ||
tato param atthārasam dvisatam vassagaṇanam |
sabbe puthujjanā c'eva ariyā ca sabbe pi te |
manasā vacasā yeva vācuggatā sabbadā |
duttthagāmanirañño ca kālo vācuggato dhuvam |
ariyā nariyā pi ca nikāre dhāraṇam sadā (?) ||
tato paramhi rājā vaṃ tato cuto ca tusite |
uppajji devaloke so devehi parivārito ||
saddhātisso'ti nāmena tassa kiṃ ninikohi to (?) |
takoladdharattho hoti buddhasāsanampālako ||
tadā kāle bhikkhu āsi sabbe vācuggatā sadā |
nikāye pañcavidhe va yāvā rañño manaṇā ||
tato cuto sa rājā ca tusite uppajjati |
devaloke ṭhito santo tadā vācuggatā tato ||
tassa puttā pi ahesum anekā'va rajjam gatā |
anukkamena cutā te devalokamhi satā dhuvam ||
tathā pi te sabbe bhikkhū vācuggatā'va sampada (?)—
nikāye pañcavidhe va dhāraṇā va satimatā (?) |
tato param poṭṭhakesu nikāyā pañca pi ṭhitā |
tadā atthakathā ṭikā sabbe gandhā poṭṭhake gatā ||
sabbe poṭṭhesu ye gandhā pāli-atthakathāṭikā |
saṃṭhitā saṃṭhitā honti sabbe pi no nassanti te ||
tadā te poṭṭhake yeva nikāyā pi ṭhitākhilā |

yo koci paṇḍito viro aṭṭhakathādikaṃ gandham karoti
kārāpeti vā tassa anantako hoti puññasamcayo anantako
hoti puññānisamo caturāsīticetiyasahassakaraṇasadiso ca-
turāsītibuddharūpakaraṇasadiso caturāsītibodhirukkhasa-
hassaropanasadiso caturāsītivihārasahassakaraṇasadiso.

yo ca buddhavacanamañjūsam karoti vā kārāpeti vā (so
ca buddhavacanam karoti vā kārāpeti vā) * yo ca buddhava-
canam poṭṭhake lekham karoti vā kārāpeti vā yo ca poṭṭha-
kam vā poṭṭhakamūlam vā deti vā dāpeti vā yo ca telam vā
cuṇṇam vā dhañṇam vā (poṭṭhakapuñchanatthāya yam
kiñci navattam (?) poṭṭhakachidde anitthāya (?) yam
kiñci suttam vā) * katṭhaphalakadvayam poṭṭhakam vūha-
natthāya yam kiñci vattam vā poṭṭhakabandhanatthāya
yam kiñci yottam (vā poṭṭhakalāpapūtanatthāya yam
kiñci tavikam (?) *) deti vā dāpeti vā yo ca haritālena
vā manosilāya vā suvaṇṇena vā rajatena vā poṭṭha-
kamaṇḍanam vā katṭhaphalakamaṇḍanam vā karoti vā
kārāpeti vā tassa anantako hoti puññasamcayo anantako
hoti puññānisamo caturāsīticetiyasahassakaraṇasadiso
caturāsītivihārasahassakaraṇasadiso bhava nivattamāno so
silaguṇam upāgato mahātejo sadā hoti sihanādo visārado.

āyuvanṇabalupeto dhammakāmo bhava sadā |
devamanussalokesu mahesakkho anāmaya ||

tadā aṭṭhakathādīni bhavantīti vadanti ca ||
parihāro paṇḍitehi vattabo'va
laṅkāḍīpissarañño'va saddhātissassa rājino ||
vuttalaṅkāḍīpissa issaro dhammiko dharo |
tadā khīṇāsavassa rājino putta laṅkāḍīpissa issaro
dhammiko dharo ||
tadā khīṇāsavā sabbe olokenī anāgatā khīṇāsavā
passanti te duvañṇe va puthujjano (?)
sabbe pi te bhikkhu ādi bahutarā puthujjanā |
na sikkhisanti te pañca nikāye vācuggatam iti ||
poṭṭhakesu sabbe pañca ārodhapanti khīṇāsavā |
saddhammacīvaratthāya (?) janānam puññatthāya ca ||

* U. omits.

bhave nivattamāno so paññavā susamāhito |
 adhipaccaparivāro sabbasukhādhigacchati ||
 saddho vihārī hadayaññū¹ sa vihagato bhave |
 aṅgapaccāṅgasampanno ārohoparināhavā |
 sabbasattappiyo loke sabbattha pūjito bhave |
 devamanussasamcaro mittasahāyapālito ||
 devamanussasampatti anubhoti punappunam |
 arāhattaphalam patto nibbānam pāpuṇissati |
 paṭisambhidā catasso abhiññā chabbidhe vare |
 vimokkhe aṭṭhake seṭṭhe gamissati anāgate ||
 tasmā hi paṇḍito poso sampassam hitam attano |
 kāreyya sāmam gandhe ca aññe hi pa kārapaye ||
 poṭṭhake ca gandhe pāliatṭhakathādike |
 dhammamañjūsā gandhe ca lekham kare kārapaye ||
 poṭṭhakam poṭṭhakamūlam ca telam cuṇṇathusam pi
 ca |
 pilotikādikam suttam kaṭṭhaphaladvayam pi² ca ||
 dhammapūtanatthāya³ ca yam kiñci mahagghavattam |
 dhammabandhanayottam ca yam kiñci ṭhapitam pi⁴ |
 dadeyya dhammavettam pi vippasannena cetasā |
 aññe cāpi dajjāpeyya mittasahāyabandhave'ti ||
 gandhakaralekhe lekḥāpanānisamsadīpanā
 niṭṭhitā.

iti cullagandhavaṃse pakiṇṇakadīpako nāma pañcamo
 paricceedo.
 so⁵ haṃsāraṭṭhajāto nandapañño'ti visuto |
 saddhāsīlavirupeto dhammasāragavesano⁶ ||
 so yam.⁷

¹ M. hadaññū.—U. °hato. ² M. °ṭṭhayamhi.

³ M. °madana°. ⁴ M. ca. ⁵ U. omits. ⁶ M. °rasa°.

⁷ U. aham.—M. adds

bhogam tvāvidham
 jinānuvayam pūram sabbadhammam vicinanto
 visati missam gato ||
 sabbadhammavissajjanto kikāray'eva bhikkhuno |
 chavassāham ganam bhittvā kāmānam abhimaddanam ||

santisabhāvaṃ nibbānaṃ gavesanto punappunaṃ |
 vasanto ¹ taṃ manorommaṃ ² piṭakattayasamgahaṃ |
 gandhavaṃsaṃ imaṃ khuddaṃ nissāya ³ jaṅghadāsa-
 kaṇṭi ॥

iti pāmojjatthāyāraṇṇāvāsīnā nandapaṇṇācariyena
 kato cullagandhavaṃso
 niṭṭhito.

¹ U. adds araṇṇavihāre.—M. gavesanto.

² M. vanārammaṃ.

³ M. abhiya saṅghe.